

VAN NATURE

Jacques van der Neut schrijft in Van Nature over opvallende waarnemingen in de natuur. Hij werkt als boswachter in De Biesbosch. Daarnaast is hij een verwoed natuurfotograaf.

Op 10 maart 1994 werd de Biesbosch aangewezen als nationaal park. Het natte natuurgebied maakt zich op voor de volgende fase: vanaf 2021, als het samen met het Haringvliet doorgaat als NLDelta. De Biesbosch bestaat dan ook nog eens 600 jaar.

▲ De Biesbosch is een zoetwatergetijdengebied; een op wereldschaal uniek fenomeen. FOTOS JACQUES VAN DER NEUT

▲ Ook de Jantjesplaat veranderde in wetland.

Nieuwe nationale parken

In oktober 2016 werd NLDelta Biesbosch-Haringvliet door de vakjury bekroond tot één van de vier 'Mooiste natuurgebieden van Nederland'. Dit gebeurde in het kader van het programma Nationale Parken van Wereldklasse van het Ministerie van Economische Zaken.

Daarmee werd NLDelta een Nationaal Park Nieuwe Stijl in wording. Eind 2014 dienden de Kamerleden Van Veldhoven (D66) en Jacobi (PvdA) een voorstel in om samen van de nationale parken een sterk merk te maken en daarvoor een nieuwe standaard te ontwikkelen. De huidige 20 nationale parken zijn mooie, maar over het algemeen niet al te grote natuurgebieden. Het doel van het amendement was deze gebieden op te schalen en meer allure te geven.

Op 1 maart 2015 werd het programma 'Naar Nationale Parken van Wereldklasse' gestart. Een Nationaal Park Nieuwe Stijl moet dus voldoen aan een nieuwe standaard. Deze geeft richtlijnen voor kwaliteitsverbetering en bijbehorende ambities en criteria voor nationale parken van de toekomst.

Andere koers

Het eindrapport van de Commissie Realisatie Natuurverkiezing rept echter over onduidelijkheid over de rijksverantwoordelijkheid. Vrijwel alle betrokkenen zijn het erover eens dat het Rijk een verantwoordelijkheid heeft voor de instandhouding van nationale parken, ook bij een gedecentraliseerd natuurbeleid. Volgens de samenstellers gaat het om een gezamenlijke verantwoordelijkheid met provincies.

Het Rijk biedt nu echter nog onvoldoende duidelijkheid over hoe het

die verantwoordelijkheid gaat invullen.

Het Rijk zet een totaal andere koers in voor de Nationale Parken, maar zet daar geen rijksbeleid en -ondersteuning tegenover. Om de beweging naar Nationale Parken nieuwe stijl tot een succes te maken is volgens diverse partijen meerjarige continuïteit en duidelijkheid in het rijksbeleid voor nationale parken nodig.

Tegenstellingen

De Biesbosch is 25 jaar nationaal park, 'oude stijl'. „Wil Thijssen, de vader van de huidige directeur van Staatsbosbeheer, was de eerste die opperde om de Biesbosch als nationaal park aan te wijzen”, zegt Dick Veenhuizen, oud-districtshoofd van Staatsbosbeheer in de Biesbosch.

„Die benoeming vormde echter een groot struikelblok. Er waren in die tijd immers enorme tegenstellingen tussen de belangen van landbouw en recreatie enerzijds en natuurbehoud anderzijds. Achter Nationaal Park De Biesbosch prijkte dan ook maar liefst zeven jaar de afkorting, i.o. (in oprichting). Het vergde dus veel tijd om al de bestuurlijke plooiën glad te strijken. De definitieve aanwijzing tot nationaal park kwam uiteindelijk op 10 maart 1994.”

Op deze zonovergoten dag werden de genodigden met een rondvaartboot vanuit Drimmelen naar de Deeneplaat gebracht, waar hoogwaardigheidsbekleders zoals Hanja Maij-Weggen (minister van Verkeer en Waterstaat) en Dzsingisz Gábor (staatssecretaris Natuurbeheer) in

“**Die benoeming vormde echter een groot struikelblok**

–Dick Veenhuizen

een rieten hut hun handtekeningen plaatsten onder het convenant. De aanwijzing van de Biesbosch tot nationaal park was eindelijk een feit.

De feestelijke plechtigheid op de Deeneplaat werd echter overschaduwd door de afwezigheid van één partij. De directeur van Waterwinningbedrijf Brabantse Biesbosch weigerde immers te tekenen, omdat er onduidelijkheid was gerezen over de aanleg van een vierde spaarbekken. Die strubbeling karakteriseerde de moeizame weg die in de voorafgaande zeven jaar was afgelegd, om tot de instelling van een nationaal park te komen.

Inmiddels zijn we 25 jaar verder en struikelblokken zoals het vierde spaarbekken en bodemsanering zijn achterhaalde begrippen geworden. Door de planvorming voor het vierde spaarbekken werd een streep gezet, de sanering van de vervuilde onderwaterbodems van diverse krekensstelsels aan de Zuidhollandse kant is voltooid en de oppervlakte van de Biesbosch is door kleiwinning in de jaren 90 en Ruimte voor de Rivier (beleid van Rijkswaterstaat) aanmerkelijk vergroot.

Zeearenden

Dit heeft onder meer geresulteerd in broedende zeearenden (sinds 2012) en visarenden. In 2016 bracht voor het eerst in de Nederlandse geschiedenis een paartje visarenden er een jong groot. De golf van publiciteit trekt veel nieuwe bezoekers naar de Biesbosch. Diverse, toeristische attracties zoals het Pontje Steurgat, 't Leeuweveerke (tussen Lage Zwaluwen en de Jacominaplaat) en de pont bij de Kop van 't Land maakten vorig jaar melding van toenemende bezoekersaantallen.

PARELS

NLDelta: kwaliteit in grote porties

NLDelta omvat veel Natura2000 gebieden, waaronder Nationaal Park De Biesbosch, Tiengemeten, de Korendijkse Slikken, Kwade Hoek, het Oudeland van Strijen, Voornes Duin, de Hellegatsplaten en de Dintelse Gorzen. Dit wonderland onder de zeespiegel is gevuld met spannende overgangen: van zoet naar zout, van nat naar droog, van stad (en land) naar water, van

▲ De Ventjagersplaten maken onderdeel uit van NLDelta.

cultuurlandschap naar natuur. Dit is het leefgebied van zeehond, zeearend, visarend en

bever. Meer dan 600 jaar geschiedenis en Nederlands watermanagement is zichtbaar in een snoer van cultuurhistorische parels, van de Molens van Kinderdijk tot Slot Loevestein, de Zuiderwaterlinie en Dordrecht. Het doel is dat het Rijk in 2021 officieel de status van Nationaal Park NLDelta vaststelt, waarin Nationaal Park De Biesbosch en het Haringvliet samen verder optrekken.